

Spildevandsrensning i det åbne land

Kommentar til Administrationsgrundlag

Introduktion

Forvaltningens forslag til Administrationsgrundlag vil påføre 2500–3500 borgere i Vordingborg Kommune en samlet udgift i størrelsesordenen 100-150 millioner kroner.

For den enkelte boligejer kan udgiften blive i størrelsesordenen 75.000 til 125.000 kroner.

Der er derfor tale om et indgreb af uhørt stort omfang, som vil have en klar negativ effekt på Regeringens og Vordingborg Kommunes ambitioner om at støtte udvikling og tilflytning samt bevaring og istandsættelse af bygninger i det åbne land.

Kommunalbestyrelsen bør derfor behandle denne sag lige så omhyggeligt som en kommunal investering i samme størrelsesorden.

Administrationsgrundlaget (AG) lægger op til en indsats som:

- er i strid med grundlæggende retsprincipper
- ikke benytter de muligheder for undtagelser der er beskrevet i lovgivningen
- er baseret modelberegninger, der kun i begrænset omfang er bekræftet af observationer
- er baseret på forældede data og ikke inddrager nyere udvikling og forskning

Nogle af disse udsagn relaterer til det centrale lovgrundlag andre specifikt til Administrationsgrundlaget.

Landsbyforums arbejdsgruppe anbefaler at Vordingborg Kommune:

- påpeger det utilstrækkelige lovgrundlag overfor Miljøstyrelsen
- reviderer Administrationsgrundlaget som anbefalet i dette notat.

Anbefalingerne er baseret på gennemgang af bl.a.:

- Vandmiljøplan III, Regeringen 2004
- Virkemiddelkatalog, Naturstyrelsen 2011
- Punktkilderrapport, Naturstyrelsen 2012
- Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter af 26. Juni 2016
- Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning af 26. Januar 2017
- Retningslinjer for udarbejdelse af indsatsprogrammer, Version 5.0. By- og Landskabsstyrelsen, 2010

- Flere følger

1 Lovgrundlag

1.1 Proportionalitetsprincippet

”Proportionalitetsprincippet”, er det overordnede juridiske princip, som skal regulere de offentlige myndigheders mulighed for at gribe ind i borgernes grundlæggende friheder. Princippet foreskriver, at indgreb ikke må foretages, såfremt det formål, som er tilsigtet kan reguleres ved mindre indgribende foranstaltninger (På dansk: Man skal ikke skyde gråspurve med kanoner, når man kan nøjes med et luftgevær), eller såfremt den ulempe kravet medfører for den enkelte borger, der rammes, ikke står i rimeligt forhold til kravets betydning !

Proportionalitetsprincippet er afspejlet i Miljømålslovens § 25, hvor det er angivet, at indsatsprogrammet skal indeholde en økonomisk analyse med henblik på at vurdere den mest omkostningseffektive kombination af foranstaltninger, også kaldet virkemidler.

Vurderingen af omkostningerne ved de enkelt virkemidler er foretaget, men denne vurdering er IKKE medtaget i prioritering af de virkemidler der indgår i indsatsprogrammerne i de danske vandmiljøplaner.

I **Bilag 1** giver vi eksempler, der viser, at spildevandsrensning på fritliggende ejendomme i det åbne land er den dyreste af alle foranstaltninger målt på enhedspriser for reduktion af organisk stof, kvælstof og fosfor.

Vi skal ikke undlade at bemærke, at Proportionalitetsprincippet er anvendt ved udpegelse af områder til fælles kloakering og til individuel spildevandsrensning.

1.2 Muligheder for undtagelser

Administrationsgrundlaget henviser til de pligter der påhviler kommunen iflg. Bekendtgørelse om indsatsprogrammer (Paragraf 5 og 6), men udelader de muligheder kommunen har for at anmode om:

1. at gennemføre andre foranstaltninger end dem, der er fastlagt i Bilag 2, hvis disse andre foranstaltninger er dokumenterbart lige så miljø- og omkostningseffektive som de fastlagte
2. at undlade at gennemføre sådanne fastlagte foranstaltninger, hvis (Miljø)styrelsen vurderer, at behovet for foranstaltninger er anderledes end forudsat ved fastlæggelsen af foranstaltningerne
3. at undlade restaurering af vandløb eller søer, hvis kommunalbestyrelsen ikke kan opnå tilsagn om tilskud, fordi restaureringen vurderes ikke at have den nødvendige forbedrende effekt, eller fordi de økonomiske omkostninger forbundet med restaureringen vurderes ikke at stå i rimeligt forhold til dens effekt, og restaureringen vurderes ikke at kunne gennemføres på en mere omkostningseffektiv måde.

Vedr. 1 henviser vi igen til Bilag 1, der viser at der er adskillige foranstaltninger, som er mere miljø- og omkostningseffektive end rensning af husspildevand

Vedr. 2 henviser vi til:

- at nye EU-direktiver sætter begrænsninger for indhold af fosfor i vaskemidler, hvilket vil medføre en væsentlig reduktion af udledning af fosfor med husspildevand, da vaskemidler er den største kilde til fosfor i husspildevand. Vi anbefaler derfor 1) at behovet for reduktion af fosfor revurderes og 2) at indsatsen i berørte områder udsættes indtil effekten af den mindskede udledning kan påvises (Se Bilag 2)
- at oplandet for Askeby Landkanal er udtaget af det ny Tillæg til Spildevandsplan i kraft af nye målinger, hvorfor vi anbefaler 1) en kritisk gennemgang af eksisterende målinger og 2) at disse suppleres med nye målinger i alle de udpegede oplande (Se Bilag 3).

Vedr. 3 anbefaler vi at Stege Nor udtages til restaurering uden at afvente effekten af rensning af husspildevand (Se Bilag 4).

1.3 Modelberegninger

Den nationale udpegningen af indsatsområder er primært sket ved brug af nationale modelberegninger, der beregner belastningen på basis af hele opland uden at tage hensyn til lokale forhold, konkret den naturlige nedbrydning af næringsstoffer der sker under transport fra udledningsspunkt til vandområde.

Vi anbefaler at VK inkluderer retningslinjer for renskrav afhængigt af afstanden fra de påvirkede vandområder således som det er gjort i Slagelse Kommune (Se Bilag X).

1.4 Datagrundlag

Den nationale udpegning af indsatsområder er som nævnt sket primært på grundlag af modelberegninger, der efter vores opfattelse:

1. er baseret på få data
2. er baseret på delvist forældede data

Vedr. 1 oplyser Forvaltningen at statens overvågningsprogram er reduceret til 12 målestationer fra mere end 100 i under Storstrøms Amt, hvorfor vi anbefaler at tilstanden af samtlige vandløb undersøges inden der udstedes påbud.

Vi anser dette som en af vores mest centrale anbefalinger, der vil være strengt nødvendig, hvis VK skal overbevise befolkningen om nødvendigheden af spildevandsrensning på fritliggende ejendomme.

Vedr. 2 så er udledningerne af husspildevand baseret på data fra 2006, som af gode grunde ikke omfatter krav til reduktion af fosfor i vaskemidler trådt i kraft i 2013 og 2017 (Se Bilag x), hvorfor vi anbefaler at Vordingborg Kommune kræver en fornyet modelberegning. 170904 INFO arbejdsgruppe_Spildevandsrensning i det åbne land_Kommentar til Administrationsgrundlag.docx

1.5 Udvikling

De virkemidler, der anbefales af Miljøstyrelsen og er inkluderet i Administrationsgrundlaget omfatter ikke:

1. forskning i nye teknologier
2. alternativer til spildevandsrensning

Vedr. 1 er der bl.a. på DTU udviklet en indsats til fosforfældning der kan installeres i en gennemgangsbrønd

Vedr. 2 er der ikke foreslået oplysningskampagner, som et effektivt og ”billigt” middel til yderligere af forhøje befolkningens forståelse af nødvendigheden af at reducere udledninger af organisk stof og fosfor med husspildespildevand.

Bilag 1

Bilag 1: Følger